

Referat fra Temaaften i Vandrådet

Dato: 26. september 2022 18:30

Sted: Snebjerg Hallen

Referent: Niels Møller Jensen

Aftens præsentationer er vedlagt i PDF. Ønskes slides tilsendt, kontakt Lise.

Opdateret mailliste vedlagt.

Pkt. 1: Formand for Vandrådets bestyrelse Torben Jensen byder velkommen med en status på vandsamarbejdet og CO2 neutral vandforsyning 2030.

Vandsamarbejde – Bestyrelsen har afholdt møde med kommunen, der er oplyst, at 19 VV'er har underskrevet aftalen om, at vandværkerne selv klarer BNBO-aftalerne. En ønsker at underskrive, men har ikke nået det endnu. Kommunen har oplyst, at Trine kan kontaktes, hvis der er brug for hjælp.

Torben gør opmærksom på, at hvis der er problemer i forhold til BNBO-opgaven, så kan Vandrådsbestyrelsen kontaktes. Han oplyser, at Danske Vandværker afholder drop-in BNBO møder den 28. og 29. september i Brædstrup og Sabro.

Stakroge VV melder, at de har lukket aftalen.

VTV oplyser, at prisen er 60.000kr/ha.

Skarrild VV oplyser, at de er på vej. De ønsker en tilkendegivelse af, at hvis der senere kommer et påbud om vandsamarbejde med solidarisk finansiering, så kan de udgifter, der allerede er afholdt modregnes, så de også indgår i den solidariske løsning.

- Lise oplyser, at der tidligere er kommuner, der har søgt advokatbistand til at afklare dette spørgsmål, og det er muligt at få allerede afholdte udgifter til beskyttelse medtaget i et fremtidigt samarbejde. Udgiften kan ikke tilbagebetales, men det er muligt at lave en aftale om fx mindre betaling, hvis der kan opnås enighed herom i Vandsamarbejdet.

CO2-neutral – Der er indkommet få svar fra VV'erne. Der arbejdes med at købe certificeret strøm, og der kikkedes på skovrejsning som compensation. Thorbjørn talte om påsætning af solcelleanlæg på bygninger. Der kan være problemer med at placere dem i BNBO, da der ikke er klarhed i forhold til det skattemæssige. Der er noget i forhold til Amba. Søren (Sunds VV) oplyser, at der er sket ændringer i lovgivningen pr. 1. januar 2022, så overskudsvarmeafgiften for el-baseret overskudsvarme er fjernet (både internt og eksternt). Iht. prisregulering så aftaler overskudsvarmeleverandører og fjernvarmevirksomheder frit en pris for overskudsvarmen, så længe der overholdes et VE-prisloft (oplysning fra DME.)

Pkt. 2: Fælles udbud på Vandanalyser, ved Johannes Støttrup, Sdr. Felding Vandværk

Johannes gennemgik slide – der er 11 VV'er, der har svaret, og der ses en variation i omkostningerne beregnet til 0,087 kr. - 1,34 kr./m³. Der er usikkerhed i forhold til, om alle har svaret ens, så beregningerne er usikre.

Vandværkerne i den sydlige del har lavere priser.

Umiddelbart ser det ud til, at det giver mening at indhente pristilbud. Bestyrelsen arbejder derfor på at nedsætte en arbejdsgruppe, der kan kikke på dette.

Pkt. 3: Ler 2,0

Lise Kristensen, ny medarbejder i Herning Vand og afløser for Ageeth, præsenterede sig selv. Lise Kommer fra en stilling som grundvandsgeolog ved Holstebro Kommune, hvor hun har arbejdet med grundvand i 10 år. Lise har bredt kendskab til og erfaring med lovmæssige forhold indenfor vandforsyning og grundvandsbeskyttelse, og har udarbejdet indsatsplaner, BNBO-vurderinger m.m. Hun har arbejdet tæt sammen med Vandrådet i Holstebro Kommune i forhold til oprettelse af vandsamarbejde og vandfond. I er velkomne til at kontakt Lise, hvis I har spørgsmål.

Ler 2,0 – Der er krav om digital løsning pr. 1. juli 2023. Se slides.

De fleste er på plads med en løsning, nogle bruger Geopartner, nogle Tvillum og andre får deres data opbevaret ved Herning Vand, der søger for, at de kan hentes ind i LER.

Enkelte mangler hjælp. Disse opfordres til at kontakte Vandrådet hurtigst. Herning Vand oplyser, at de også kan hjælpe de vandværker, der ikke er på plads endnu (kontakt evt. Lise direkte).

Bestyrelsen melder hurtigst ud, hvem man skal kontakte i vandrådet, hvis man har brug for hjælp.

Pkt. 4: Helikopterblikket, Del 1 – Grundvandsbeskyttelse, hvor og hvor langt er vi, og hvordan prioriterer vi? ved Lise Kristensen, Herning Vand

Samarbejdsområder: 5 punkter var listet til drøftelse på aftenens temamøde, kan de tre sidste være udgangspunktet for at etablere nye samarbejdsområder? – *Indsats i de grundvandsdannende oplande, Nødforsyning, Samarbejde om indvinding / Fælles kildepladser*

Målet er, at vi i fællesskab skal sikre alle borgere i Herning Kommune adgang til rent og billigt drikkevand – også i fremtiden.

Herning Kommune har i Kommuneplanen lavet en overordnet prioritering i forhold til grundvandsbeskyttelse på baggrund af statens grundvandskortlægning. Link til kommuneplan 2021: <https://kommuneplan2021.herning.dk/planer/miljoe/beskyttelse-af-grundvand-og-drikkevand/>

Der prioriteres i forhold til, hvad der må planlægges på overfladen, afhængig af hvor stor risikoen er, og hvor sårbar grundvandet er et givent sted.

Herning Kommune ønsker en decentral vandforsyning, dvs. at de ønsker, at kildepladserne er spredt ud over hele kommunen, for at opnår størst forsyningssikkerhed.

Status indsatsplaner: Kommunen udarbejder indsatsplaner på baggrund af statens grundvandskortlægning. Kortlægningen afklarer, hvor det skal vurderes, om der skal ske en indsats. Nogle kortlægninger er meget gamle og afventer genkortlægning. En kortlægning kan strækkes over kommunegrænser.

Alle områder i kommunen er kortlagt første gang, og har fået beregnet indvindingsoplande og sårbarhed. Afrapporterede kortlægninger kan ses her:

<https://data.geus.dk/geusmap/?mapname=rapporddb#baslay=baseMapDa&optlay=&extent=455995.19890260627,6120991.941015089,873004.8010973937,6329008.058984911>

Flere VV'er afventer fortsat indsatsplaner. Link til vedtagne indsatsplaner kan ses her (der kan være flere vandværker under hver plan): <https://www.herning.dk/politik/politikker-strategier-og-planer/kommunens-planer/kommunens-planer/indsatsplaner-for-beskyttelse-af-drikkevand/>

Indtil videre er der i kommunens udarbejde indsatsplaner ingen krav om rådighedsindskrænkninger udenfor BNBO endnu.

Status på BNBO-indsatser og indsatsplaner kan ses på miljøportalen – link <https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>

Kommunen stiller i Vandforsyningsplanen en række krav til forsyningerne bl.a. øget samarbejde med henblik på vidensdeling og at løse opgaver professionelt. Kan og ønsker vi at samarbejde om de 3 områder listet?

Pkt. 5 Kaffediskussion - Svar på følgende spørgsmål i mindre grupper

Er det en fælles opgave at sikre drikkevand nu og i fremtiden?

Alle grupper svarer JA.

Bemærkninger i besvarelserne

1. Fælles opgave at sikre rent vand til alle forbrugere også på tværs af by og kommunegrænse
2. Økonomi – hvis indsats var forholdsvis fordelt kunne det godt være en mulighed - efter størrelse

Eksisterer dit VV om 20 år?

Nogle siger ja, nogle nej:

Begrundelse for NEJ

1. pga. 20.000m³/år
2. manglende bestyrelse
3. overgået til nabo VV
4. forurening
5. ingen frivillig arbejde
6. for mange usikkerheder omkring vores kildeplads
7. tror der vil være færre

Begrundelse for JA

1. har 3 kildepladser
2. VV fint vedligeholdt, kan sagtens holde 20 år mere (dog afhængig af problemer nedefra eller bureaukrati oppefra)
3. behov for at bibeholde mindre vandværker
4. fint og godt vandværk

Nabo VV'et lukker – har I kapacitet til at overtage? Hvad kræves der for at kunne?

- Nogle vandværker taler allerede sammen om nuværende muligheder, og der er planer for at afprøve de nuværende muligheder for nødforsyning i hinandens områder.

- Ved de enkelte vandværker, om der er backup mulighed fra naboen?
- Nogle svarer ja
- Nogle svarer ja, men at kapaciteten vil skulle forøges
- Nej, de 4 små i syd kan ikke levere til den store – et samarbejde kræver at fundamentet er i orden

Pkt. 6: Helikopterblikket, Del 2 – hvordan har man prioriteret andre steder, og bør/skal forsyningerne eller Herring Kommune gøre det? ved Lise Kristensen, Herring Vand

Lise viser et eksempel fra Vandsamarbejdet Randers Nord (VRN). Her har rådgivningsfirmaet WatsonC ledet en proces med udarbejdelse af en samlet strukturplan, herunder den fremtidige indvindingsstrategi samt prioritering af, hvor grundvandsbeskyttelse giver bedst mening.

Formål: Formålet med strukturplanen og den fremtidige indvindingsstrategi er, at sikre at de økonomiske ressourcer for alle vandværker i Vandsamarbejdet Randers Nord (VRN), bliver anvendt mest hensigtsmæssigt samtidigt med, at den decentrale og forbrugerejede vandforsyning består.

Det er dermed ikke målet at samle vandforsyningen på meget få kildepladser, men sigtet er derimod, at udarbejde skelettet til en vandforsyningsstruktur, der er forberedt på de fremtidige krav og som sikrer rent vand til en fornuftig pris.

Man har inddraget behovsprognose, langsigtet kapacitetsvurdering, kategorisering af basis/primære værker, områdeinddeling og på den baggrund forsøgt at vurdere, hvilke vandværker der med fordel kan arbejde sammen, om der skal laves ekstra kapacitet (ny kildeplads/buffertanke) og (nød-)forsyningsledninger, og hvor det bedste kan betale sig at lave grundvandsbeskyttelsen så fællesskabet får mest ud af det. Se slides.

Diskussion efterfølgende:

Hvordan definere vi et samarbejde – Vandrådet vil arbejde videre på at afklare, hvordan vi griber det an. Det bliver nævnt, at 1. step er at få indsatsplanerne på plads.

Lise giver udtryk for, at det er en kommunal opgave at udarbejde vandforsyningsplan. Hendes holdning er, at alle kommuner burde tage samme vinkel på opgaven, som man har gjort i VRN, men det gør de ikke. En god plan kræver, vi selv kommer i arbejdstøjet!

WatsonC eksemplet gav god forståelse for, at overblikket er vigtigt, for at man kan tilrettelægge rammerne for et vandsamarbejde og sikre, at alle forsyninger bliver en del af den fælles løsning med kun de rigtige og nødvendige investeringer.

Pkt. 7 - Indkomne forslag og afrunding, Torben Jensen

Forslag er vist på slide. Bestyrelsen er meget lydhør og modtager gerne flere forslag.

1. SMS-varslingsystem – nåede vi ikke at drøfte
2. PFAS – Ingen har problemer p.t. I forhold til forureninger, så er det regionerne, der er myndighed og afdækker risici. Kendes forurenere, kan kommunen give påbud om undersøgelse og oprydning.
3. Mailliste opdateres, så det er VV-formanden, der modtager fra bestyrelsen, herfra videresendes der internt til øvrige ved hvert vandværk. Listen blev opdateret ved mødet og vedlægges referat.
4. SRO – bestyrelsen kikker på, om der skal oprettes en gruppe
5. Bestyrelsen vil arbejde med ny struktur, alle bliver en del af det, men det tager tid.

6. Det bliver nævnt, at energistyrelsen har varslet mulighed for op til 2 timers strømudfald, hvordan forholder vi os til det. Bestyrelsen drøfter, om det er noget, der skal undersøges.

Torben sagde tak for en god aften og rundede af med at opfordre alle til at tage fat i bestyrelsen, hvis man har spørgsmål, ris eller ros.